

Регионални научни скуп

Београд, 26-27. септембар 2025. године

Нови правци у филозофији ума и когнитивне науке

у организацији

Института друштвених наука из Београда

(уз подршку Института за филозофију Филозофског факултета Универзитета у Београду и Удружења за филозофију и историју науке *Епистеме*)

Шта је људски ум, шта је свест, и који је однос између тела и људског ума? Да ли су наши доживљаји субјективни и има ли места за субјективност у свету који подлеже законима природе? Ово су питања којим су се филозофи занимали вековима и на које су дуго покушали да одговоре из удобности својих теоријских фотела без емпиријске помоћи науке. Са друге стране, од средине двадесетог века, когнитивна наука, заснована на налазима и увидима психологије, лингвистике, компјутерског моделовања, неуронауке бави се овим питањима емпиријски. Последњих деценија, међутим, аналитичка филозофија ума има све бољу интеракцију са емпиријским наукама о свести. Поред аналитичке струје, и нешто традиционалнија феноменологија, као филозофска дисциплина о свести и њеним садржајима из континенталне перспективе, све више комбинује своја сазнања са оним из когнитивне науке како би се што јасније осветлила природа субјективног искуства људског бића. На повезивању когнитивне науке и феноменологије у многоме је допринео истраживачки програм енактивизам, према ком свест и когниција нису само у мозгу, већ се шире ван граница лобање и људског тела.

Како разумети ове контроверзне тврдње о природи свести? Да ли се оне могу проверити емпиријски или су само дивља ненаучна маштања филозофа? Како на најбољи начин повезати методологије и теорије филозофије са наукама о свести и когницији? Да ли ће нова открића у неуронауци донети коначан одговор на мистерију порекла свести? Да ли је коришћење компјутационих модела адекватна методологија за разумевање људског мозга и ума, и ако да, који тачно компјутациони модели? Да ли интеграција теорија филозофије и науке може допринети безбедном проласку између Сциле и Харибде материјализма и дуализма? Наш скуп ће пружити удобну средину која ће омогућити дискусију о овим темама и могућем пружању неких одговора на ове проблеме из перспективе савремене филозофије ума и когнитивне науке.

Скуп ће трајати два дана и окупиће научнике и филозофе из региона. Намера организатора је да из научног скупа проистекне и зборник радова.

Програмски одбор:

Др Стефан Јеротић
(Клиника за психијатрију, УКЦС)

Проф. др Слободан Перовић
(Универзитет у Београду, Филозофски факултет, Одељење за филозофију)

Проф. др Миљана Милојевић
(Универзитет у Београду, Филозофски факултет, Одељење за филозофију)

Проф. др Марко Јурјако
(Свеучилиште у Ријеци, Филозофски факултет, Департман за филозофију и
Катедра когнитивних знаности)

Доц. др Зденка Брзовић
(Свеучилиште у Ријеци, Филозофски факултет, Департман за филозофију)

Организациони одбор:

Др Јанко Нешић, Институт друштвених наука
Др Вања Суботић, Институт за филозофију Филозофског факултета Универзитета у
Београду

Наташа Јевтић, Институт друштвених наука